



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 347/2015
10.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца Р.Д. из Ц., чији је пуномоћник О.С.В., адвокат у С., против туженог АД Ф.ш. Ц. из Ц., чији су пуномоћници Д.С. и А.Г., адвокати у Б., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1389/14 од 01.10.2014. године, у седници одржаној 10.06.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1389/14 од 01.10.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору, Судска јединица у Кули П1 1291/13 од 28.11.2013. године, одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав уговор о обављању привремених и повремених послова који је закључио са туженим за период од 01. јула 2008. до 01. септембра 2011. године, да се утврди да је стекао својство радника на одређено време код туженог са 01. јулом 2008. године до 30. априла 2009. године и од 07. јула 2009. до 04. септембра 2010. године, трансформацијом радног ангажовања у радни однос, да се утврди да је стекао својство радника на неодређено време код туженог са 07. септембром 2010. године по сили закона, што је тужени дужан да призна и трпи, те да тужиоца распореди на послове у складу са његовом стручном спремом и потребама посла, да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћене разлике накнаде за обављени рад исплати појединачне месечне износе назначене у изреци ове пресуде за период од јула 2008. до децембра 2011. године, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа па до исплате, да се обавезе тужени да тужиоцу исплати накнаду за коришћење годишњег одмора за 2008, 2009, 2010. и 2011. годину у износима наведеним у изреци побијане пресуде, са законском затезном каматом од доспелости појединачних износа па до исплате, те да тужиоцу надокнади трошкове поступка са каматом од пресуђења па до исплате. Одбијен је и евентуални тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да су ништави уговори о обављању привремених и повремених послова које је закључио са туженим у периоду од 01.

јула 2008. закључно са уговором од 01.септембра 2011. године, да се утврди да је стекао својство радника на одређено време код туженог са даном 01. јулим 2008. године до 30. априла 2009. године и од 07. јула 2009. до 19. јануара 2011. године, од 21. марта 2011. до 31.јула 2011. године и од 01. септембра до 31. децембра 2011. године, трансформацијом радног ангажовања у радни однос, да се утврди да је стекао својство радника на неодређено време са 09. јануаром 2012. године по сили закона, што је тужени дужан да призна и да тужиоца распореди на послове у складу са његовом стручном спремом и потребом посла, као и да се обавезе да му на име разлике неисплаћених зарада за утужени период исплати појединачне месечне износе као у изреци првостепене пресуде, као и накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор за 2008, 2009, 2010. и 2011. годину са каматом и трошковима поступка. Последњим ставом изреке тужилац је обавезан да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 241.320,00 динара у року од 8 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1389/14 од 01.10.2014. године, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени се бави прерадом шећерне репе и у време кампање, постоји потреба за ангажовањем сезонских радника због повећаног обима посла, када се посао организује у три смене. Сезонски радници у време кампање обављали су послове растапање шећера, лагеровање шећера, као и друге послове као што је чишћење, штосовање шећера и резанаца и друго. Тужилац је код туженог био на раду у периоду од 01. јула 2008. године до 30. децембра 2011. године са привременим прекидима, а по основу уговора о обављању привремених и повремених послова на пословима радника на паковању, магацинског радника и других послова на утовару готових производа и чишћењу радног простора. У периоду 09. јануара до 29. фебруара 2012. године, радио је код туженог по уговору који је закључио са омладинском задругом, а не са туженим. По основу уговора о привременим и повременим пословима тужилац је био код туженог на раду у 2008. години 178 радних дана, у 2009. години 258, у 2010. години 307 радних дана и у 2011. години 250 радних дана, а све у зависности од потребе посла. У том периоду тужилац је обављао различите, углавном теже физичке послове. Правилником о систематизацији радних места код туженог није предвиђено радно место "магацински радник". Поменути уговорима детаљни су описани послови које ће обављати, као и све друге по налогу непосредност руководиоца, с тим што је посебно наглашено да се ради о помоћним пословима у магацину шећера и резанаца, а уговорена је накнада за рад

на 650 бодова. У поступку су утврђени и износи накнада које је тужени исплатио тужиоцу и појединачни месечни износи за утужени период.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а примењујући одредбе члана 32. став 2. и члана 37. став 1. Закона о раду, судови су одбили тужбени захтев тужиоца како примарни, тако и евентуални, оцењујући да је тужилац радио код туженог по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова, као рад ван радног односа, који се не може трансформисати у радни однос, како је то захтевано поднетом тужбом, а сама чињеница да је у одређеном периоду радио дуже него што је то предвиђено чланом 197. истог закона, није од значаја за пуноважност наведених уговора.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Наиме, радни однос се сагласно члану 30. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05), заснива уговором о раду који закључују запослени и послодавац пре ступања запосленог на рад у писаном облику. Посебним одредбама овог закона, као рад ван радног односа, дефинисани су привремени и повремени послови, тако што је у члану 197. прописано да послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова. У конкретном случају, тужилац је ангажован на обављању сезонских послова за време кампање брања и прераде шећерне репе, када код туженог постоји потреба за ангажовањем тих радника због повећаног обима посла и то на пословима који нису систематизовани као стална радна места и који се углавном третирају као помоћни послови. Имајући у виду управо карактер ових послова, да се ради о повременим пословима, закон ту врсту рада третира као рад ван радног односа, који не може прерасти у радни однос, па ни у ситуацији када траје дуже него што је то законом предвиђено, као у конкретном случају. Овај суд је сагласан са наводима ревизије да се овај институт повремених и привремених послова може злоупотребљавати и користити у ситуацијама кад код послодавца постоји стална потреба за обављањем одређеног посла, али у конкретном случају, према утврђеном чињеничном стању које се у поступку по ревизији не може испитивати, тужилац је обављао послове на којима је ангажован само за време кампање шећерне репе, за које тужени као послодавац није предвидео стална радна места. Систематизација радних места, обим и опис послова, број извршилаца и друго везано за обављање делатности, је у искључивој надлежности послодавца, односно његовог пословодног органа, а тужилац у току овог поступка није доказао да је тужени приликом закључења оспорених уговора, злоупотребио своја овлашћења.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

ТТ